२०. कणभर तीळ

- ऐकूया, गाऊया.

वाटाणा, फुटाणा, शेंगदाणा
उडत चालले टणाटणा!
वाटेत भेटला तिळाचा कण
हसायला लागले तिघेही जण!

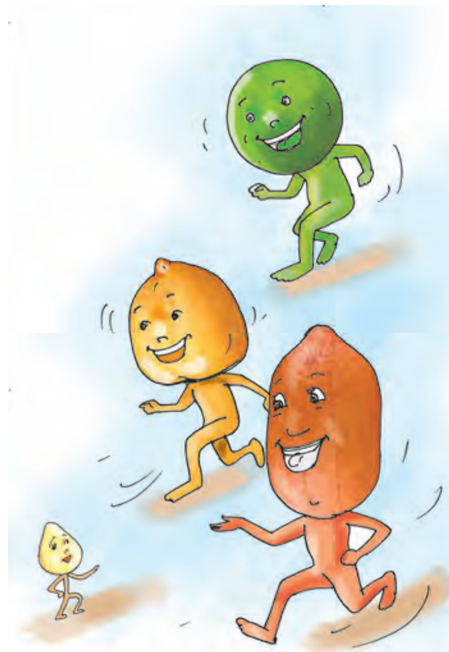

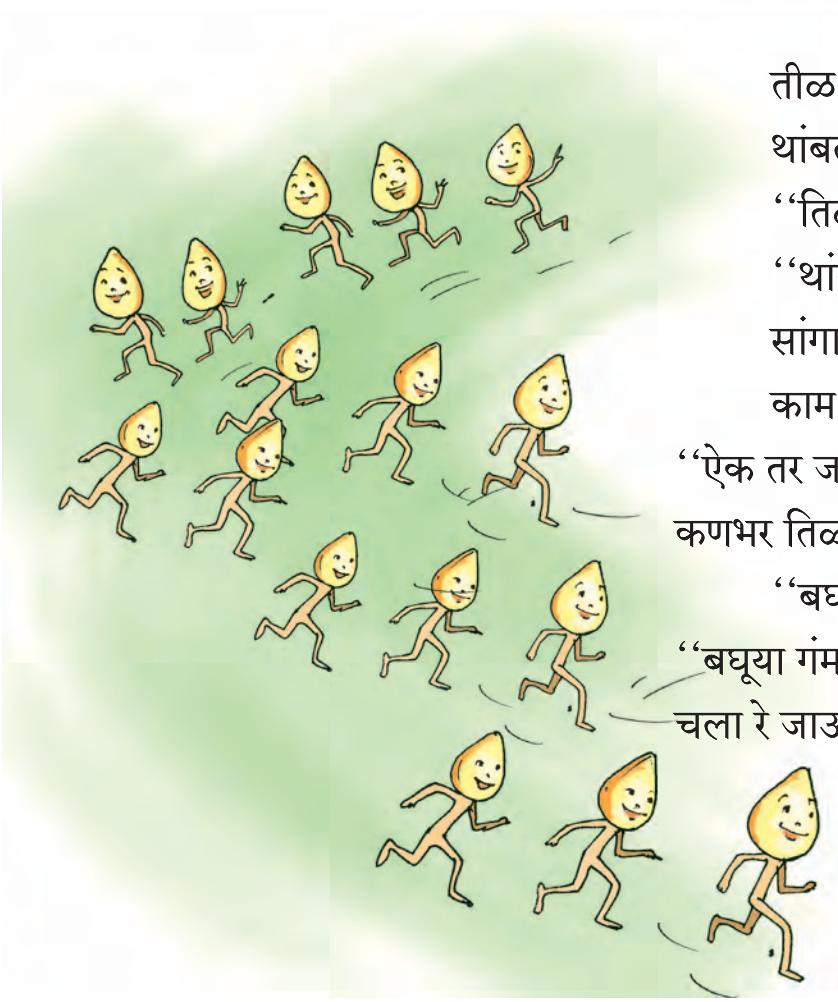

तीळ चालला भरभर
थांबत नाही कुठे पळभर!
''तिळा, तिळा, कसली रे गडबड?''
''थांबायला वेळ नाही.
सांगायला वेळ नाही.
काम आहे मोठं, मला नाही सवड!''
''ऐक तर जरा, पहा तर खरा,
कणभर तिळाचा मणभर नखरा!''
''बघा तरी थाट! सोडा माझी वाट!''
''बघूया गंमत, करूया जंमत!
चला रे जाऊ याच्याबरोबर.''

तीळ चालला भराभर. वाटेत लागले ताईचे घर.
तीळ शिरला आत, थेट सैपाकघरात.
ताईच्या हातात छोटीशी परात
हलवा करायला तीळ नाही घरात!
ताई बसली रुसून, तीळ म्हणतो हसून,
''घाल मला पाकात, हलवा कर झोकात.''
ताईने टाकला तीळ परातीत.
चमच्याने थेंब थेंब पाक ओतीत,
इकडून तिकडे बसली हालवीत.
शेगडी पेटली रसरसून,
वाटाणा, फुटाणा, शेंगदाणा गेले घाबरून!

– लीलावती भागवत

वर्गकार्य

- कोण ते लिही.

(अ) तिळाला पाहून हसणारे ....

(आ) तिळाच्या बरोबर जाणारे ....

(इ) हलवा करणारी ....

- का ते लिही.

(अ) वाटाणा, फुटाणा, शेंगदाणा हे तिळाला हसू लागले, कारण ....
....

(आ) वाटाणा, फुटाणा, शेंगदाणा हे तिळाबरोबर निघाले, कारण ....
....

(इ) ताई रुसून बसली, कारण ....
....

(ई) वाटाणा, फुटाणा, शेंगदाणा घाबरून गेले, कारण ....
....

- असे कोण म्हणाले ?

(अ) तिळा,तिळा कसली रे गडबड ....

(आ) काम आहे मोठं , मला नाही सवड ....

- पाठातील गमतीदार वाक्ये शोधून पाटीवर लिही.

जसे– उडत चालले टणाटणा

- ! हे चिन्ह असलेली पाठातील वाक्ये शोध आणि पाटीवर लिही.

वाच आणि लक्षात ठेव.

आश्चर्य, नवल, मनातील भावना प्रकट करताना ! या चिन्हाचा उपयोग केला जातो. या चिन्हाला **उद्‌गारवाचक चिन्ह** म्हणतात.

उच्चारांची गंमत

- **आधी सावकाश म्हण. वेग वाढवत म्हण. काय गंमत होते ते सांग.**

(अ) काळे राळे, गोरे राळे, राळ्यात राळे मिसळले.

(आ) कच्चा पापड, पक्का पापड.

(इ) चार कचोऱ्या कच्च्या चंदू, चार कचोऱ्या पक्क्या.
पक्क्या कचोऱ्या कच्च्या चंदू, कच्च्या कचोऱ्या पक्क्या.

EL3XH8

प्रश्न विचारूया

- नमुना प्रश्न वाच. अधोरेखित शब्द वापरून तुझा प्रश्न लिही.

नमुना प्रश्न	तुझा प्रश्न
• रमेश, तू का आला आहेस ?	• ....
• सविता, तू केव्हा आली आहेस ?	• ....
• संदीप, तुला पैसे कशाला हवेत ?	• ....
• आई, आपण सहलीला कधी जायचे ?'	• ....
• माझे पुस्तक कुठे आहे ?	• ....
• फरीदा काय वाचत आहे ?	• ....
• हे चित्र कसे दिसते ?	• ....
• या पुस्तकाची किंमत किती आहे ?	• ....

- गटात प्रश्न विचार आणि उत्तरे पाटीवर लिही.

	प्रश्न	उत्तर
• जसे-चिंच-आंबट	(१) चिंचेची चव कशी आहे ?	चिंचेची चव आंबट आहे.
	(२) आंबट काय आहे ?	चिंच आंबट आहे.

- सोनाली – हुशार
- दूध – गरम
- बर्फ – थंड
- शर्ट – रंगीत
- लोखंड – जड
- कापूस – हलका
- खुर्ची – लहान
- गूळ – गोड
- मीठ – खारट
- फूल – सुगंधी
- पाणी – स्वच्छ
- आवळा – तुरट

- वरील शब्दांतील विरुद्धार्थी शब्दांच्या दोन जोड्या शोधून पाटीवर लिही.

- हे शब्द असेच पाटीवर लिही. (श की ष)

श	उशीर	पोशाख	शेतकरी	प्रकाश	शर्यत	विशेष
ष	रेषा	विषय	आषाढ	औषध	मनुष्य	